

Rytmické masáže - Vývoj a rozpracování

Margarethe Hauschková

V rámci své lékařské činnosti a rozvíjení lékařství rozšířeného o duchovně-vědecké poznatky začala *paní dr. Wegmanová* ve dvacátých letech 20. století udělovat zvláštní pokyny k rozpracování oblasti masáží podle nových principů. V *Klinicko-terapeutickém institutu v Arlesheimu* (Švýcarsko), jehož byla zakladatelkou a vedoucí, se tenkrát konaly kurzy pro zdravotní sestry, které inauguroval ještě Rudolf Steiner samotný; ty však mohly být zahájeny až po jeho smrti.

Tyto kurzy spojovaly všechny pomocníky lékaře, zvláště pak samozřejmě sestry, ke společné výuce v praktických, teoretických a také uměleckých předmětech, přičemž *jako učitelé působili členové lékařského kolegia kliniky*. Mně připadla mimo jiné oblast masáží. Do roku 1940 pak byly během dvanáctileté spolupráce s dr. Wegmanovou, jejíž jsem byla asistentkou, v rámci této výuky vypracovány základy nového způsobu masáží. V roce 1940 jsem se vrátila do Německa a po válce jsem začala těmto masážím vyučovat v kurzech; během dalších třiceti let této činnosti jsem je také dále rozvíjela. Dostaly název *rytmické masáže podle dr. lty Wegmanové*, protože bylo nutné náležitě je označit podle podstaty i původu. Od roku 1962 působí v Německu vlastní vzdělávací centrum v podobě Školy pro uměleckou terapii a masáže v Bollu u Goppingenu, v podhůří Švábské Alby.

Východisko tvořila klasická švédská masáž, v níž byla *paní dr. Wegmanová* sama vzdělána. Čisté základní hmaty této masáže se ukázaly být jako nejhodnější k tomu, aby byly proměněny podle nových poznatků. Na začátku práce přišla *paní dr. Wegmanová* do zmíněného vzdělávacího kurzu a dala své pokyny. Ukázala zvláštní aplikace, na které kladla důraz. Jelikož hmaty často předváděla na mně samotné, mohla jsem její záměry nejen slyšet, ale i cítit, což je u této metody ošetřování, která je založena na speciálních kvalitách hmatů, zvláště důležité.

Antropologické základy, které, nakolik připadají v úvahu pro masáže, byly vyloženy v první části této knihy, byly v kurzech pro zdravotní sestry podrobně probírány, protože bez nich není hlubší porozumění možné.

Tak tenkrát vznikly dodnes platné *základní formy*, to znamená zákonitý průběh jednotlivých hmatů, pro různé tělesné oblasti. Tyto základní formy lze používat jako takové, anebo se dají individuálně obměňovat pro speciální ošetření. Tím do metody vstupuje umělecký prvek, neboť tento pochod je možné srovnat pouze s hudebním jevem variace motivů. Základní formy jsou srovnatelné s motivy, jednotlivé cílené ošetření pak s variací motivu. Pro lepší porozumění bychom také mohli použít goetheanistický pojem prafenomén a jeho obměny.

Dalším charakteristickým znakem je *zdůraznění rytmického prvku*, jemuž musíme věnovat vlastní kapitolu, dále používání *hmatů se sací kvalitou* místo obvyklé kvality tlakové. Nasávání tekutin slouží především k podnícení vztlakových sil, které musí působit v každém živém koloběhu, aby ho pozvedaly z tíže. Když tělo tvořivých sil neboli éterné tělo povolává látky k životu, pozvedá zároveň biologický proces z tíže, ze silového pole Země a otevírá ho kosmickým vlivům. Sací tendence hmatů by tedy vycházela vstříc působení éterného těla.

Nakonec se zmiňme ještě o zavedení *lemniskáty* a jejích obměn; lemniskáta se osvědčila jako zvláště účinná pohybová forma k harmonizování a seskupování biologických silových účinků.

V začátečnických kurzech se učí základním formám a teprve později si člověk může osvojit volnější používání těchto forem. Vše, co souvisí s léčením, má mnohem blíže k umění než k technice. Přesto musí být základem každého umění čistá technika.